

Selvitys Kuusamon Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2018

Sisällys

1	Sovellettavat säännökset	3
2	OP Ryhmän rakenne.....	3
3	Osuuskunnan kokous.....	3
4	Hallintoneuvosto	4
	Nimitysvaliokunta	5
	Tarkastusvaliokunta	6
5	Hallitus	7
6	Toimitusjohtaja ja johtoryhmä.....	10
7	Sisäinen ja ulkoinen valvonta	11
8	Taloudellinen raportointiprosessi.....	11
9	Palkitseminen.....	11
10	Sisäpiirihallinto	11
11	Yhteiskuntavastuu.....	11
12	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito	12

1 Sovellettavat säännökset

Tämä selvitys on luottolaitostoinnasta annetun lain 7 luvun 1 – 5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä Osuuspankin säännöt ovat saatavilla Osuuspankin internetsivuilla www.op.fi.

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevien Suomen lakien ja niiden nojalla annettujen normien noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muita finanssialan yrityksiä koskevia säännöksiä, osuuspankin sääntöjä ja osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yksiköiden välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu toiminnallisesti ja omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2018 tilanteessa 156 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yrityksiä varten, maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossään. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilanteen estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. toimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä 5 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksilla on osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yritysmuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen.

3 Osuuskunnan kokous

Osallistumisoikeus osuuskunnan kokouksiin on jokaisella osuuspankin omistaja-asiakkaalla. Osuuskunnan kokous käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen osuuskunnan kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään Osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle

osuuskunnan kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen osuuskunnan kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä osuuskunnan kokoukselle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä osuuskunnan kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä päättäminen ja hallintoneuvoston jäsenten valinta sekä palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinta ja palkkioista päättäminen
- sääntöjen muuttaminen.

4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä osuuskunnan kokouksen valitsevia jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Puheenjohtaja:

Erkki Pitkänen, s. 1952, yrittäjä, Kuusamo
1992 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen
2009 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallintoneuvoston puheenjohtaja
Kuusamon Kuorma-autoilijat ry. puheenjohtaja
SKAL Pohjois-Suomi ry., puutavarajaoston puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja:

Paula Kajava, s. 1956, yrittäjä, Kuusamo
29.11.2016 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
2002 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen

Muut jäsenet:

Ari Airisniemi, s. 1958, höylänasettaja, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2004 alkaen
Antero Hiltunen, s. 1950, eläkeläinen, teknikko/merkonomi, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 1997 alkaen
Janne Kallunki, s. 1978, röntgenhoitaja, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2012 alkaen
Kaisa Kantola, s. 1984, myymäläpäällikkö, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2013 alkaen
Jouko Kujala, s. 1955, metsätalousinsinööri, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2012 alkaen
Sari Kurtti, s. 1978, myyjä, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2018 alkaen
Tapani Manninen, s. 1989, maatilayrittäjä, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2013 alkaen
Tuija Määttä-Naumanen, s. 1963, myyjä, emäntä, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2003 alkaen
Lea Patosalmi, s. 1966, kotitalousteknikko, maatalousyrittäjä, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2018 alkaen
Pirjo Pitkänen, s. 1952, koulunkäyntiavustaja, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 1991 alkaen
Sirpa Pitkänen, s. 1959, luokanopettaja, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2006 alkaen
Aarno Pätsi, s. 1963, yrittäjä, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2010 alkaen
Pasi Rontti, s. 1967, levyseppä-putkiasentaja, yrittäjä, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2018 alkaen
Teemu Takalo, s. 1977, rajavartija, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2009 alkaen
Jaana Tuovila, s. 1966, fysioterapeutti, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 2011 alkaen
Raija Vattula, s. 1959, maaseutuyrittäjä, Kuusamo, hallintoneuvoston jäsen 1995 alkaen

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa
- valitsee ja vapauttaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan valinnasta keskusyhteisön lausunnon
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- valitsee keskuudestaan riippumattoman tarkastusvaliokunnan jäsenet
- antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määriteltyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Aikaisemmin hallituksen jäsenenä ja toimitusjohtajana toimineiden henkilöiden valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan Osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän eri yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle henkilövalintoja koskevat esitykset. Nimitysvaliokunta on keskeisessä roolissa sen varmistamiseksi, että osuuspankin hallintoon valitaan luotettavia, sopivia ja ammattitaitoisia henkilöitä ja että hallintohenkilöiden valinnassa huomioidaan eturistiriitojen välttäminen. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan toimintaa koskevan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Osuuskunnan kokous valitsee valiokuntaan kahdesta neljään omistaja-asiakkaiden edustajaa. Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä toimikunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Valiokunta tekee osuuskunnan kokoukselle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden luotettavuus, sopivuus, ammattitaito ja riittävä ajankäyttö tehtävään arvioitu sekä se, että esitettävät henkilöt on arvioitu riippumattomiksi tehtävän edellyttämällä tavalla.

Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Valiokunta tekee osuuskunnan kokoukselle esityksen:

- osuuskunnan kokouksen puheenjohtajasta
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkiosta

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- tarkastusvaliokuntaan valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkiosta

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:

Erkki Pitkänen, s. 1952, yrittäjä, Kuusamo
Paula Kajava, s. 1956, yrittäjä, Kuusamo
Heikki Kilpelänaho, s. 1962, yrittäjä, agrologi, Kuusamo
Timo Saarela, s. 1958, autoteknikko, aluepäällikkö, Kuusamo
Sirpa Murtovaara, s. 1974, kasvatustieteiden maisteri, Kuusamo
Virpi Perttula, s. 1965, merkonomi, koulusihteeri, Kuusamo

Nimitysvaliokunta on kokoontunut neljä kertaa vuonna 2018.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Lisäksi valiokunta auttaa hallintoneuvostoa varmistumaan, että pankkia ja sen konsernia hoidetaan asiantuntevasti ja tavalla, joka edistää pankin kilpailukykyä ja menestystä.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan vuosittain valiokuntaan vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä ja nimeää valiokunnalle puheenjohtajan. Valiokunnan jäsenillä tulee olla pankin koko huomioiden riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista, tilinpäätöskäytännöistä ja sisäisestä tarkastuksesta sekä riittävä sisäisen valvonnan periaatteiden tuntemus ja pankin toimialan ja ansaintalogiikan ymmärrys. Kaikkien valiokunnan jäsenten tulee olla pankista riippumattomia.

Hallintoneuvoston vahvistaman työjärjestyksen mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on muun muassa:

- perehtyä pankin tarkastuksiin liittyviin raportteihin ja valvoa, että pankin johto reagoi asianmukaisesti annettuihin suosituksiin
- arvioida osaltaan pankin sisäisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta seuraamalla ja valvomalla sisäisen valvonnan periaatteiden noudattamista
- arvioida pankin riskiasemaa ja riskienhallinnan tehokkuutta
- valvoa osaltaan hyvän liiketavan periaatteiden noudattamista
- käsitellä ja arvioida pankin tilintarkastukseen liittyvät asiat ja valmistella tilintarkastajan valintaesitys sekä esitys tilintarkastajan palkkiosta.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta arvioi vuosittain tilintarkastajan toiminnan ja oheispalveluiden laatua sekä tilintarkastajien riippumattomuuden ja selvityksen oheispalveluista. Valiokunnan on myös määriteltävä tilintarkastajalta hankittavat oheispalvelut sekä niissä noudatettavat menettelytavat.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano:

Jouko Kujala, s. 1955, metsätalousinsinööri, Kuusamo
Tapani Manninen, s. 1989, maatilayrittäjä, Kuusamo
Sirpa Pitkänen, s. 1959, luokanopettaja, Kuusamo

Tarkastusvaliokunta on kokoontunut kolme kertaa vuonna 2018.

5 Hallitus

Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksella on oltava tarpeellinen osaaminen ja kokemus pankin liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä ja johtamisesta.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallituksen kokoonpano

Puheenjohtaja:

Heikki Kilpelänaho, s. 1962, yrittäjä, agrologi, Kuusamo
11.12.2008 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallituksen jäsen
16.12.2013 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallituksen puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja:

Timo Saarela, s. 1958, autoteknikko, aluepäällikkö, Kuusamo
13.12.2014 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallituksen jäsen
26.11.2018 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallituksen varapuheenjohtaja

Muut jäsenet:

Aki Huttu, s. 1983, hankintaesimies, metsätalousinsinööri AMK, Kuusamo
14.12.2013 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallituksen jäsen
2011-2013 Kuusamon Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen

Hämäläinen Erkki, s.1956, FM, sivistystoimenjohtaja/toimialajohtaja
Hallituksen puheenjohtaja 2011- , Kuusamo-opiston kannatusyhdistys
Johtokunnan varapuheenjohtaja 2008- , Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos
Hallituksen puheenjohtaja 2008- , Hannu Hautala-säätiö
Hallituksen puheenjohtaja 1998- , Koillis-Suomen aikuiskoulutuskeskus Oy
Hallituksen jäsen 1994- , Pohjois-Pohjanmaan Kesäyliopisto
Hallintoneuvoston jäsen 1988-2015, Käylän Osuuspankki
Hallituksen jäsen 1.12.2015 alkaen sekä hallituksen puheenjohtaja 28.11.2017 alkaen ja 31.8.2018 saakka, Käylän Osuuspankki
Kuusamon Osuuspankin hallituksen jäsen 26.11.2018 alkaen

Päivi Kaakinen, s. 1969, luokanopettaja, kasvatustieteiden maisteri, Kuusamo
29.11.2016 alkaen Kuusamon Osuuspankin hallituksen jäsen
2000-2016 Kuusamon Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen
2007-2016 Kuusamon Osuuspankin hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Lisäksi hallitukseen kuuluu Osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 6.

Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistöimivallan, osuuspankin sääntöjen ja luottolaitostoinnasta annetun lain perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain ja sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai edustajistolle taikka osuuskunnan kokoukselle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävydestä ja luotettavuudesta
- luottolaitostointia koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtävänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja muut keskusyhteisön antamat ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritaavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimiitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti
- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance –toiminnan organisoimisesta ja toteuttamistavasta sekä päättää tarkastuskertomusten ja huomautusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimitusjohtajan muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta

Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali lähetetään hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisuuden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan vähintään vuosittain tapahtuvana hallituksen kokoonpanon arviointina. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettava osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ammattitaito ja monipuolinen osaaminen ja että erityyppiset intressiristiriitatilanteet vältetään.

Hallituksen riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde, taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimisuhte. Vähintään puolet hallituksen jäsenistä tulee olla riippumattomia. Hallituksen enemmistön riippumattomuutta laskettaessa toimitusjohtajaa ei oteta huomioon.

Osuuspankin sääntöjen mukaan Osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voi myöskään valita muuta Osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin toimitusjohtajaa.

Koska OP Ryhmän eri yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

Aki Huttu, s. 1983, hankintaesimies, metsätalousinsinööri AMK, Kuusamo
Erkki Hämäläinen, s.1956, FM, Sivistystoimenjohtaja/toimialajohtaja, Kuusamo
Päivi Kaakinen, s. 1969, luokanopettaja, kasvatustieteiden maisteri, Kuusamo
Heikki Kilpelänaho, s. 1962, yrittäjä, agrologi, Kuusamo
Timo Saarela, s. 1958, autoteknikko, aluepäällikkö, Kuusamo

Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden aikana 15 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97 %.

Aki Huttu: 93 %

Erkki Hämäläinen: 100 %

Päivi Kaakinen: 100 %

Heikki Kilpelänaho: 100 %

Timo Saarela: 93 %

6 Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomais määräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Kari Kivelä, s.1961, kauppatieteiden maisteri, Kuusamon Osuuspankin toimitusjohtajaksi vuonna 2002.

Osuuspankkikeskus 1998 - 2001, kehittämisspäällikkö

Osuuspankkien Keskusliitto 1990 - 1998, toimipaikkakonsultti/Liiketalouskonsultti

Hämeenlinnan Seudun Osuuspankki, 1988 - 1990, hallintopäällikkö

OP-Johtajat ry, hallituksen jäsen 2011 - 2017

Osuuspankkityöntekijät ry, hallituksen jäsen 2006 - 2015

Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on toimia Osuuspankin toimitusjohtajan tukena Osuuspankkiin ja sen konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, pankin toiminnan koordinoinnissa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskien- ja vakava-raisuuden hallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedon varmistamisessa. Hallitus vahvistaa johtoryhmän kokoonpanon.

Kari Kivelä, toimitusjohtaja, s.1961, kauppatieteiden maisteri, Kuusamon Osuuspankin toimitusjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi vuonna 2002.

Pirkko Siukonen, lainopilliset palvelut, pankin lakiasiat, s. 1964, varatuomari, Kuusamon Osuuspankin palvelukseen ja johtoryhmän jäseneksi vuonna 2003

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj, pankkilakimies 1998 - 2003

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj, arvo-osuusrekisterin hoitaja 1996 - 1998

Postipankki, arvo-osuusrekisterin hoitaja 1994 - 1996

Tarmo Kataja, vakuutus-, varallisuudenhoito- ja päivittäispalvelut, s. 1965, merkonomi, Kuusamon Osuuspankin palvelukseen ja johtoryhmän jäseneksi vuonna 2012. Kuusamon Osuuspankki, sijoituspäällikkö 2012 - 2015

Tapiola -ryhmä, yhteyspäällikkö 2009 - 2011
Telia Sonera Finland Oy, sales manager 2004 - 2009
PS-Kaluste Päivärinta Ky, myyntipäällikkö 1992 - 2004

Pasi Tennilä, yritys- ja henkilöasiakkaiden rahoitus, s. 1976, kauppatieteiden maisteri, Kuusamon Osuuspankin palvelukseen vuonna 2012 ja johtoryhmän jäseneksi vuonna 2015.

Kuusamon Osuuspankki, rahoitusasiantuntija/myyntipäällikkö 2012 - 2015

Sampo Pankki, rahoituspäällikkö 2004 - 2008

7 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallintoneuvosto.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on vuodesta 2003 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Tapio Raappana päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2017 alkaen.

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla ovat kuvattuna tarkemmin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

8 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

9 Palkitseminen

Osuuspankin hallintoelinten ja edustajiston jäsenille on maksettu palkkiota seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio on 970,00 euroa. Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 310,00 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio on 450,00 euroa. Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 210,00 euroa kokoukselta.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkio ja matkakustannusten korvaus samojen perusteiden mukaan, mitä edustajiston kokous on päättänyt maksaa vastaavia korvauksia hallintoneuvoston jäsenille.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisperiaatteita, joita on tarkemmin kuvattu OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä.

10 Sisäpiirihallinto

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

11 Yhteiskuntavastuu

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä kuvattuja yhteiskuntavastuun periaatteita.

12 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan lähtökohtaisesti vuosittain ja se on nähtävillä op.fi -sivuilla.